

1.

tanegység

Lírai teszi

2x45 perces komplex szövegfeldolgozó óra (magyar, testnevelés)

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Csukás István:

Egy kisfiú mondja

Gyárfás Endre: *Labdarúgó*

Bella István: *Napvilágrekord* (online)

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Internet, projektor,
hangfal

Szöveggyűjtemény

Tornaszerek
(tornaterem)

Miről szól ez
a tanegység?

Az intenzív képzeletvilág, benne a meglevenedő tárgyak, a csodás képességekkel rendelkező állatok a gyermeki élethez tartoznak, csakúgy, mint az aktív testmozgás. Ebben a tanegységben e kettőt kapcsoljuk össze.

Áttekintő vázlat

1.1 Egy kisfiú mondja	45 perc
1.1a Állati futóbajnokok	15 perc
1.1b Hol a tigris?	10 perc
1.1c Nem tudsz te semmit!	20 perc
1.2 Verses teszi	45 perc
1.2a Sporthasonlatok	15 perc
1.2b Irodalmi tesióra	30 perc
Összesen:	2x45 perc

Előkészületek

A testnevelésórát legjobb tornateremben, esetleg udvaron szervezni. Készítsük elő a választott mozgásformákhoz a megfelelő tornaszereket! Bevihetjük az óra elejére a szöveggyűjteményt, és a verse(ke)t felolvasva tarthatunk „taktikai” megbeszélést, mint egy edzés előtt. Így a gyerekek már az óra elején szerephelyzetbe kerülnek, ami plusz motivációt adhat a gyakorlatokhoz.

Az első óra végi csoportmunka elhagyható, a harmadik vers feldolgozása pedig választható, ami többféle óraszervezésre ad lehetőséget. Gondoljuk át előre, az osztályunknak melyik a leginkább „testhezálló”!

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Mozgassuk meg jól a gyerekek képzeletét a sportmozgások előtt!

FELADATOK LEÍRÁSA

1.1 Egy kisfiú mondja

1.1a Állati futóbajnokok

A gyerekek rendezzék az állatok képeit gyorsaság szerinti sorrendbe az *Állati futóbajnokok* című tankockán (elérhető a Reftantáron, a szöveggyűjtemény aloldalán):

Ha az állatok rövidtávú futóbajnokságot rendeznének, szerintetek milyen sorrendben érnének be a célba? Tippetjétek meg!

JEGYZETEIM

A gyerekek a tippjeiket írják le egy papírra, majd közösen oldják meg a tankocka feladatát! (Az kerüljön az első helyre, akire a legtöbben szavaznak, és így tovább!) Majd ellenőrizzük, hogy helyesen tippeltek-e! Valószínűleg nem mindenben. Ha így van, próbálják meg kijavítani a hibákat! Végül, ha érdeklí a gyerekeket, osszuk meg azt is, hogy melyik állat közelítőleg milyen sebességgel tud futni:

- Gepárd 100 km/h
- Gazella 90 Km/h
- Zebra 85 Km/h
- Oroszlán 80 Km/h
- Bölény 80 Km/h
- Strucc 70 Km/h
- Varacskos disznó 60 km/h
- Tigris 50 km/h
- Víziló 30 km/h

1.1b Hol a tigris?

Nézzük meg **Csukás István: Egy kislejtes mondja** című versének animációját!

Hol találkozunk a tigrissel, és mit tudunk meg róla?

(Elérhető a Reftantáron a szöveggyűjtemény aloldalán és A *Nap háza* című antológia oldalán is, ahol több lejátszás-funkció közül a videót válasszuk felirattal vagy felirat nélkül! Csak az első vers feldolgozását nézzük meg, az 54. másodpercig!)

10
perc

Vajon igaz lehet-e, amit a tigrisről hallottunk/olvastunk a versben? Vitassuk meg:

- Miért gondoljuk, hogy igaz?
- És miért kételkedünk benne?

Végül nézzünk meg egy YouTube videót, ahol a tigris egy körülbelül három méter magas kerítés mellett ugrik egy hatalmasat a bedobott étel után (elérhető a Reftantáron a szöveggyűjtemény aloldalán). A lassított felvételen jól látszik, hogy egy embermagasságú kerítést simán átugrana.

1.1c Nem tudsz te semmit!

A gyerekek olvassák el a szöveggyűjteményből Csukás István versét, majd beszéljünk róla:

- Ki lehet a versbeszélő? Mennyi idős lehet?
- Kihez beszélhet? Miért gondolhatjuk, hogy felnőtt az illető?
- A versben mi mindenről derül ki, hogy nem tudja a felnőtt?
- A valóságban megtörténtek ezek a dolgok?
- Akkor kinek van igazsága? Miért?

20
perc

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Interaktív multimédiás feladat

Versfilm-hangoskönyv megtekintése

Vers olvasása, értelmezése

Képzletjáték

Kis csoportokban gyűjtsenek össze a gyerekek olyan dolgokat, amelyeket szerin-
tük nem tudnak, vagy nem értenek a felnőttek!
Majd a csoportok számoljanak be a gyűjtésükről!

Variáció

Csoportmunka helyett már ezen az órán folytathatjuk a versolvasást Gyárfás End-
re versével, így a második óra teljesen felszabadítható a sportjátékok számára.

1.2 Verses teszi

1.2a Sporthasonlatok

Folytassuk tovább a képzeletjátékot! Olvassuk el **Gyárfás Endre: Labdarú-
gó** című versét is!

- Hogyan kapcsolódik Csukás István verséhez?
- Miért nevezi focicsatárnak a hajnalt Gyárfás Endre? És az estét minek nevezi, kinek tartja?
- Csukás István Napja mit tud? Ő ki lehet a focicsapatban: csatár, középpályás, háttvéd?
- Miért illenek a focizás képei a Nap, a hajnal és este képéhez?

Olvassuk fel a verset hangosan úgy, mintha sportközvetítés lenne! Ki lesz az első sportriporter?

Mit tudunk még a sportokhoz, sporttevékenységekhez hasonlítani? Alkossunk közösen sporthasonlatokat!

Variáció

Szintén sporthasonlatra épül **Bella István: Napvilágrekord** című verse, csak egy kicsit nehezebben kódolható. Feldolgozását ezért csak nyelvileg érettebb cso-
porttal javasoljuk (a vers elérhető a Reftantáron).

- Milyen sportág képe bomlik ki ebben a versben?
- Kik a súlyemelők? És mi a súly, amit felemelnek?
- Mit gondoltok, miért van vasból az ég?
- Mire utal a cím? Mi jut eszetekbe róla?

1.2b Irodalmi tesióra

A két (vagy három) vers alapján összerakhatunk egy irodalmi tesiórát,
ahol a feladatok a versekhez, illetve verssorokhoz köthetőek. (Az utolsó három
csak abban az esetben, ha foglalkoztunk a **Napvilágrekord** című verssel is.)

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek éljék át a szö-
veg, a képzelet és a test
mozgásának együttes
örömet.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Vers(ek) olvasása, értel-
mezése
verssorokhoz kapcsolódó
mozgások, sportjátékok

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Tornaszerek (tornaterem)

- „a Nap gólt lőtt az ablak jobbfelső sarkába!” – kapura rúgás, falra rúgás
- „Focicsatár! Fejéről a naplabda a magasba száll!” – fejelés labdával társnak vagy kapura
- „Az estkapus kivédené” – kapusnak labdadobás, labdafejelés, reflexgyakorlatok, védés karral (labdafogással), lábbal
- „A tigris helyből átugorja a kerítést” – magasugrás, akadályfutás, átugrás akadályokon, helyből magasugrás, távolugrás
- „Piros mozdony szemével kitolat az éjszaka, mindig tolat” – tolató sorverseny, tolató fogó: csak háttal lehet szaladni
- „De te a füttyöket se hallod, a túlülüző hegyoldalt” – hegyoldalra: ferde padra mászás, lazításnak füttyverseny vagy közös túlülüzés
- „Rosszabb vagy a medvénél” – medvejárás, cammogás négykézláb
- „Az izgága súlyemelő” – súlyzógyakorlatok, fekvőtámasz (saját súly megemelése)
- „mellükig emelik... kilövik” – medicinlabda mellkasig emelése, lökése magasba vagy távolba dobás
- „...verejték hull. Vastaps” – tapsváltó sorverseny (csattanó pacssal), gyors futásgyakorlatokkal

